

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

L. Annæi Senecæ Philosophi Opera, Qvæ Exstant Omnia

Seneca, Lucius Annaeus <Philosophus>

Antverpiæ, 1605

Epist. CXVI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53700](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53700)

EPIST. CXVI.

CONTRA Peripateticos, excidendos Affectus, non temperandos esse: neque à Natura induci. A mollitie sententiam aduersam nasci.

VTRUM satius sit, modicos habere affectus, an nullos, sæpe quaesitum est. Nostri illos expellunt: Peripatetici temperant. Ego non video, quomodo salubris esse aut utilis possit vlla mediocritas morbi. Noli timere. nihil eorum, quæ tibi non vis negari, eripio: facilem me, indulgentemque præbebo rebus, ad quas tendis, & quas aut vitæ necessarias, aut vitales, aut iucundas putes: detraham vitium. Nam cum tibi cupere interdixero, ¹ velle permittam: ut eadem illa intrepidus facias, ut certiore consilio, ut voluptates illas magis sentias. Quid ni? ad te magis peruenturæ sunt, si illis imperabis, quam si seruias. Sed naturale est, inquis, ut desiderio amici torquear: ² da tempus lacrimis tam iustè cadentibus. Naturale est opinionibus hominum tangi, & aduersis contristari: quare non permittas mihi hunc tam honestum malæ opinionis metum? Nullum vitium est sine patrocínio: nulli non initium est verendum & exorabile, sed ob hoc latius funditur. Non obtinebis ut desinat, si incipere permiseris. Imbecillis est primò omnis affectus, deinde ipse se concitat, & vires dum procedit, parat: excluditur facilius, quam expellitur. Quis negat omnes affectus à quodam ³ quasi naturali fluere principio? curam nobis nostri natura mandauit: sed huic ubi nimium induleris, vitium est. Voluptatem natura necessariis rebus admiscuit, non ut illam peteremus, sed ut ea sine quibus non possumus viuere, gratiora nobis illius faceret accessio: ⁴ si suo veniat iure, luxuria est. Ergo ⁵ intransibilibus resistamus: quia facilius, ut dixi, non recipiuntur quam exeunt. Aliquatenus, inquis, dolere, aliquatenus timere permitte. sed illud aliquatenus longè producitur, nec ubi vis, accipit finem. Sapienti non sollicitè custodire se tutum est: & lacrimas suas & voluptates, ubi volent, sistet. Nobis quia non est regredi facile, optimum est omnino non progredi. Eleganter mihi videtur Panætius respondisse adolescentulo cuidam quaerenti, *An sapiens amaturus esset? De sapiente, inquit, videbimus: mihi & tibi, qui adhuc à sapiente longè absumus, non est committendum, ut incidamus in rem commotam, impotentem, alteri emancipatam, vilem sibi.* Siue enim nos respexit, humanitate eius irritamur; siue contempsit, superbiâ accendimur. Æquè facilitas amoris, quam difficultas nocet: facilitate capimur, cum difficultate certamus. Itaque conscij nobis imbecillitatis nostræ, quiescamus. Nec vino infirmum animum committamus, nec formæ, nec adulationi, nec vllis rebus blandè trahentibus. Quod Panætius de amore quaerenti respondit, hoc ego de omnibus dico. Quantum possumus nos, à lubrico recedamus: in sicco quoque parùm fortiter stamus. Occurres hoc loco mihi illa publicâ contra Stoicos voce: Nimis magna promittitis, nimis dura præcipitis. nos homunciones sumus, omnia nobis negare non possumus. Dolebimus, sed parùm: concupiscemus, sed temperatè: irascemur, sed placabimur. Scis quare non possumus ista? quia nos posse non credimus. Imò mehercules, aliud est in re. Vitia nostra, quia amamus, defendimus, & malumus excusare illa, quam excutere. Satis natura homini dedit roboris, si illo utamur, si vires nostras colligamus, ac totas pro nobis, certè non contra nos concitemus. Nolle in causâ est: non posse prætenditur.

EPIST. CXVI. I. VELLE PERMITTAM.] *Voluntas enim Stoicis bona, & inter inuocabiles est, ut noto Manud. III. Dissert. v.*

2. DA TEMPVS LACRIMIS.] *Editi & scripti, Datus lacrimis: mutauitq. à se Muretus. Sed verius erat, Datus lacrimis: quare? quia, ut sequitur, iusta.*

3. QVASI NATVRALI.] *Non enim verè naturali: nam sic boni essent. Nos in Ethicis.*

4. SI SVO VENIAT IURE.] *Non ut accessoria, sed principalia: non ut ministra, sed domina.*

5. INTRANSIBVBS RESISTAMVS.] *Vide I. De Irâ, cap. VII. & VIII.*

EPIST.